

Programma gemeenteraad 2026-2030

PvdA-GroenLinks
Harlingen

Samen zijn we Harlingen

Inhoud

Samen zijn we Harlingen.....	2
Tien speerpunten.....	3
Verkiezingsprogramma gemeenteraad 2026.....	4
Inleiding.....	4
Samenhang in de samenleving.....	4
Diversiteit en solidariteit.....	5
Werk en inkomen.....	6
Wonen.....	6
Groene economie.....	7
Jeugd en onderwijs.....	8
Cultuur, kunst, openbare ruimte en erfgoed.....	9
Lokale media.....	10
Westerzeedijk.....	10
Verkeer.....	10
Verkeersveiligheid.....	10
Openbaar vervoer.....	11
Sport.....	11
Zwembad.....	12
Digitale veiligheid.....	12
Financieel beleid en belastingen.....	13
Ambtelijke huisvesting.....	13
Slotwoord – Samen zijn we Harlingen.....	13

Tien speerpunten

1. Iedereen hoort erbij, iedereen doet mee.
2. Geen armoede.
3. Betaalbaar wonen.
4. We leven groener, gemeente én bewoners.
5. Kansen voor jongeren.
6. Cultuur en erfgoed geven kleur.
7. Veilig verkeer, goed openbaar vervoer.
8. Sport voor gezondheid en ontmoeting.
9. Een zwembad voor kinderen en grote mensen.
10. Gemeentehuis in de binnenstad.

Verkiezingsprogramma gemeenteraad 2026

Inleiding

Partij van de Arbeid en GroenLinks trekken in Harlingen, Wijnaldum en Midlum samen op. Met één kandidatenlijst en één verkiezingsprogramma. Dat doen we met overtuiging. Samen als partijen, samen met en voor onze inwoners, samen voor onze stad.

‘Samen zijn we Harlingen’ betekent voor ons dat iedereen in de stad en de dorpen zich thuis voelt. Iedereen hoort erbij, iedereen doet mee. We kiezen voor een gemeenschap waarin voordeuren open gaan, mensen elkaar kennen en elkaar steunen.

We kijken daarbij verder dan beleid en geld. De vraag is steeds: wat doet de gemeente voor de inwoners en wat kunnen inwoners zelf doen? Vertrouwen is ons uitgangspunt.

Samenhang in de samenleving

Een hechte gemeenschap is de basis van een sterke gemeente. Onze samenleving draait steeds vaker om de eenling, maar Harlingen bloeit juist als we samen

optrekken. Een stad en dorpen waar mensen naar elkaar omzien, elkaar kennen en helpen, dat is het Harlingen dat wij voor ogen hebben.

We willen het gemeenschapsgevoel versterken. Dat gaat niet vanzelf, dus daar gaan we aan werken. Daarom zien we graag steunpunten in de wijken. Plekken waar inwoners terecht kunnen met vragen, voor hulp of voor gewoon een kop koffie. We hebben al mooie voorbeelden, zoals De Bijekoer in Wijnaldum, De Spil in Midlum en in Harlingen Nieuw Zuid, de buurtkamer in de Schepenbuurt en het Odensehuis. Ook de huiskamer van het Leger des Heils laat zien hoe betrokken inwoners elkaar kunnen versterken.

Het hoeft niet groot of ingewikkeld te zijn. Buurtbankjes, speeltuintjes, buurtbemiddeling en ontmoetingsplekken dragen bij aan verbinding, voor jongeren en voor ouderen. Alles wat mensen dichterbij elkaar brengt maakt Harlingen socialer, veiliger en warmer.

De gemeente is van ons allemaal. De burgers hebben invloed op de besluiten die de gemeente neemt. Dat geldt ook voor organisaties met kennis van zaken, zoals kerkgenootschappen, ouderenbonden, wijk- en buurtorganisaties, verenigingen, cliëntenbonden. Dat gebeurt via lokale media, of via de partijen in de gemeenteraad. We maken als volksvertegenwoordigers graag gebruik van deze kennis, die van ambtenaren en van collega's in buurgemeenten, Provinciale Staten en de Eerste en Tweede Kamer.

We willen dat het gemeenteloket weer bezocht kan worden zonder afspraak. Wij gaan actief aan de slag met wijk- en dorpsbudgetten.

Diversiteit en solidariteit

Nu er steeds meer sprake is van nationalisme, het als zondebok aanwijzen van minderheden en wij-zij-denken vinden we het belangrijk dat de gemeente met meer

nadruk uitdraagt hoe belangrijk begrip voor elkaar, dialoog en eensgezindheid zijn voor een gezonde samenleving.

Werk en inkomen

Armoede is een probleem in onze gemeente. Geldgebrek leidt snel tot eenzaamheid, slechte voeding, taalachterstanden en gezondheidsproblemen. Daarom geven we voorrang aan een actief armoedebeleid. Hoe eerder en beter we helpen bij schulden of andere problemen, hoe minder schade op de langere termijn. Ook in huishoudens met weinig geld moeten kinderen kunnen sporten en op zwemles. Ons armoedebeleid biedt die kansen.

PvdA-GroenLinks pleit voor basisbanen; echte banen met loon, in plaats van vrijwilligerswerk met behoud van uitkering. Niet alleen voor mensen met afstand tot de arbeidsmarkt, maar ook voor wie al langer in een uitkering zit. Daarnaast houden we aandacht voor beschut werk: plekken waaraan iedereen met zijn of haar talent kan bijdragen.

Wonen

Wonen is een recht. Betaalbaar en in een veilige, prettige buurt. Dat is geen luxe! Harlingen heeft met de Bouwvereniging een sterke partner en er is al veel bereikt. Maar we zijn er nog niet.

We bevorderen samenwerking in de wereld van wonen en zorg. Niet alleen tussen organisaties en bedrijven, maar ook en vooral met de mensen om wie het gaat en hun families.

Wij zetten in op volkshuisvesting, in plaats van alleen maar op marktwerking. Er zijn nog steeds wachtlijsten, weinig doorstroming, te weinig starterswoningen en te weinig woningen waarin je goed oud kunt worden. Daarom willen we meer evenwicht: voldoende eengezinswoningen, maar ook meer één- en tweepersoonsappartementen, passend bij de veranderende bevolkingssamenstelling.

Iedereen woont graag in een prettige, veilige omgeving, met speel- en ontmoetingsplekken en veel groen in plaats van steen. We kunnen dat bevorderen door woningen te splitsen of bouwgrond beschikbaar te houden. We maken werk van knarrenhofjes en herbestemming van leegstaande panden. Verder verdienen mantelzorgwoningen en wonen boven winkels aandacht. De vele monumenten in de stad horen vooral ook een woonfunctie te behouden.

Toekomstige bewoners krijgen meer zeggenschap over hoe hun woningen en hun woonomgeving eruitzien. Als we bouwen of verbouwen doen we dat klimaatbestendig: goed geïsoleerd, met voldoende groen en een slimme waterafvoer. De gemeente helpt mensen met een smalle beurs en een niet klimaatbestendig oud eigen huis bijvoorbeeld door de weg te wijzen naar subsidies. Naast de al geplande 320 woningen in de nieuwe wijk Gratinga (het oude Spaansen terrein) zet PvdA-GroenLinks in op minstens 250 extra woningen, zowel in de stad als in de dorpen, zodat we daar een gevarieerde bevolking behouden.

Groene economie

We gaan goed om met de aarde en haar grondstoffen. Zo hebben ook volgende generaties voldoende voedsel, water en zuurstof. Dat begint in onze eigen gemeente.

Het betekent: groene wijken, groene daken, minder verstening, plekken voor regenwateropvang en een betere afvalscheiding. Veel inwoners en ondernemers doen dit al goed, maar het kan nog beter, samen met de gemeente.

Wat kunnen we zelf doen? Hergebruik in plaats van weggooien. Minder verbruik van gas, water, stroom en chemicaliën. We houden onze omgeving schoon.

Zeespiegelstijging en extreme weersituaties hebben ook voor Harlingen gevolgen. Om deze het hoofd te bieden moeten wij goede groene en sociale maatregelen nemen.

Wat vragen we van de gemeente? Schone stranden, parken en plantsoenen.

Verbeterde vuilwaterafvoer van de scheepvaart. Bellenschermen bij sluizen, zodat zout en zoet water beter gescheiden blijven en plastic wordt opgevangen. Vervolg van het succesvolle programma met de energiecoaches. Doorgaan met de goede samenwerking met de Bouwvereniging.

Natuurlijk zijn we trots op ons UNESCO werelderfgoed: de Waddenzee. We volgen de ontwikkelingen daaromheen nauwlettend. Wat ons betreft geen extra zoutwinning, geen extra gaswinning onder het wad.

De bermen zaaien we in met inheemse bloemenmengsels en bewoners kunnen met een bioloog onderzoeken hoe het er voorstaat met de biodiversiteit in hun eigen omgeving en hoe die verbeterd kan worden.

In onze groene economie zijn de haven, het toerisme en het midden- en kleinbedrijf van belang. We geven meer bekendheid aan het ondernemersloket. We stimuleren de combinatie van wonen en werken.

Jeugd en onderwijs

Jongeren willen we laten opgroeien in een kansrijke omgeving. Het programma OKO (Opgroeien in een Kansrijke Omgeving) richt zich op vier gebieden: gezin, vrije tijd, school en vriendengroep. Het is geïnspireerd op het succesvolle IJlandse Preventiemodel, waarin jongeren drank en nicotine verruilen voor sport en spel.

‘Een leven lang leren’ blijft belangrijk, zeker op het gebied van lezen en schrijven. Scholen en bibliotheken spelen daarbij een belangrijke rol. Jongeren hebben ruimte nodig, letterlijk en figuurlijk. Hangplekken horen daarbij. Die hoeven geen probleem te zijn, zolang er ook goede begeleiding en

voorlichting is, bijvoorbeeld over alcohol en drugs. De gemeente ondersteunt initiatieven die hieraan bijdragen, zoals Spijkerstad, of de sportieve inrichting van het Balklandpark met zaken als een pumptrackbaan bijvoorbeeld.

Er gaat veel goed bij het gebiedsteam en de jongerencoaches. We zien ze worstelen met het teveel aan versnippering bij doorverwijzing. Kleine jeugdhulporganisaties pakken vaak alleen de lichte problemen aan, waardoor jongeren met zwaardere problematiek buiten beeld blijven.

We willen meer samenwerking en coördinatie, met grotere en sterkere partners. We streven naar versterking van straatwerk, één vaste hulpverlener per gezin, pilots tegen vechtscheidingen, vroegtijdige hulp aan jongeren bij problemen met schulden. Ons uitgangspunt is helder: goede hulp staat voorop.

Ieder kind verdient goed onderwijs. De gemeente is verantwoordelijk voor de huisvesting, vastgelegd in het Integraal Huisvestingsplan, dat moet zo blijven.

Kinderen horen de basisschool te verlaten met een stevige basis in taal en rekenen.

We steunen projecten die kansarme kinderen extra ondersteunen, zoals weekendscholen, bijlessen en huiskamerprojecten.

Cultuur, kunst, openbare ruimte en erfgoed

Cultuur en erfgoed geven kleur aan stad en dorpen. We ondersteunen het behoud van erfgoed, ook maritiem. We zetten in op verduurzaming van monumenten. De samenwerking met de Hein Buismanstichting, de Monumentenstichting en de Vereniging Oud Harlingen zetten we voort.

Evenementen zoals de Tall Ships Races, de Visserijdagen en de Vlootdag van de bruine vloot zetten de gemeente Harlingen op de kaart. We blijven deze ondersteunen.

We staan achter lokale kunstenaars en hun initiatieven. Naast vele andere zijn het Hannemahuis, het Entrepotgebouw, het Filmhuis Milûk, de Muziekschool, de Stadsgidsen en de Bibliotheek belangrijke schakels in het culturele leven van onze gemeente.

In de openbare ruimte is een inhaalslag in het achterstallig onderhoud van bijvoorbeeld

stoepen en straatmeubilair noodzakelijk. Ook willen we doorgaan met de dorps- en wijkschouwen, waarin dat onderhoud vaak als klacht naar voren komt. Die schouwen zijn van belang voor een goed contact tussen buurtbewoners en de gemeente.

Bij projecten in de openbare ruimte houden we rekening met mensen met een beperking. De stuurgroep Toegankelijk Harlingen vragen we periodiek om advies.

Lokale media

Goede journalistiek is onmisbaar voor een gezonde democratie. We zien hoe traditionele media terrein verliezen aan sociale media, waar objectiviteit en betrouwbaarheid niet altijd vanzelfsprekend zijn. We onderzoeken hoe lokale media onafhankelijk kunnen blijven, zonder afhankelijk te worden van de overheid als opdrachtgever.

Westerzeedijk

De Westerzeedijk is een prachtig gebied, zeker in zijn samenhang met de Willemshaven. Projecten als het Balklandpark en de nieuwe entree van de stad vinden we goede ontwikkelingen.

De aanslibbing van het strand is een probleem waar nog geen goede oplossing voor is gevonden. Dat doet afbreuk aan de aantrekkelijkheid. We vinden dat er in de komende raadsperiode nog harder naar oplossingen moet worden gezocht.

Verkeer

Verkeersveiligheid

Het verkeer verandert in onze gemeente. Er zijn steeds meer soorten rijwielen met grote snelheidsverschillen. Dat zorgt voor gevaarlijke situaties, vooral op

fietspaden. We willen dat de gemeente bekijkt of de vervoermiddelen met grote verschillen in snelheden kunnen worden gescheiden. Onnodige paaltjes moeten worden verwijderd, PvdA-GroenLinks stapt zelf regelmatig op de fiets om knelpunten te bekijken en verbeteringen aan te dragen. We willen graag een gescheiden fietspad van Harlingen naar Achlum. We onderzoeken waar mogelijk het voorrangsbeleid voor fietsers op rotondes.

Openbaar vervoer

De dienstregelingen van trein en bus mogen niet verder worden uitgekleeft. Daarop blijven wij aandringen bij het provinciebestuur. We vragen daar ook om een extra late trein naar Leeuwarden in het weekend.

We willen dat de veerdiensten naar Vlieland en Terschelling elektrisch worden. De proef met AutoMaatje is terecht verlengd. Bij de evaluatie moet niet alleen naar kosten worden gekeken, maar ook naar het sociale effect. Voor veel mensen betekent dit project dat ze weer boodschappen kunnen doen of een familielid kunnen bezoeken.

Sport

Sport is belangrijk, niet alleen om mensen te laten bewegen, maar ook om ze met elkaar te verbinden. Bewegen voorkomt gezondheidsklachten en versterkt de sociale samenhang. Daarom zet de gemeente de samenwerking voort met het bewegingsteam Sport Fryslân.

We hebben plekken nodig waar tieners en ouderen bewegen en elkaar ontmoeten. Dus we richten die niet alleen in met speeltoestellen voor kleine kinderen.

De gemeente heeft een belangrijke taak bij het onderhoud van sportvoorzieningen zoals de skeelerbaan, sporthallen, sportvelden, parken en het zwembad. Vrijwilligers in sportverenigingen verdienen waardering én ondersteuning, zeker wanneer zaken wat stroef verlopen.

Zwembad

De gemeente moet zorgen voor een goed, energieneutraal zwembad. Dat vinden wij heel belangrijk. We willen het schoolzwemmen behouden en kijken naar vervoer en toegankelijkheid.

Het huidige Derde Haad voldoet niet aan de brede wens voor een buitenbad en een zeezwembad lijkt niet haalbaar. PvdA-GroenLinks wil de komende periode onderzoeken of een deels overdekt, deels openluchtzwembad mogelijk is. Zo valt er voor iedereen wat te kiezen.

Digitale veiligheid

Dankzij initiatieven als SeniorWeb zijn veel inwoners digitaal vaardiger geworden. Toch vraagt de volgende fase om meer aandacht: hoe gaan we verantwoord om met sociale media, data en digitale risico's?

Hackers en buitenlandse beïnvloeding zijn reële bedreigingen. De digitale veiligheid van de gemeentelijke systemen moet daarom prioriteit krijgen.

De Bibliotheek en het Digi-taalhuis bieden nu al ondersteuning, maar bereiken slechts een beperkte groep. De gemeente moet beleid ontwikkelen om digitale vaardigheden en weerbaarheid verder te versterken.

Financieel beleid en belastingen

PvdA-GroenLinks blijft in gesprek met provincie, Rijk en koepelorganisaties zoals de Vereniging Friese Gemeenten en de Vereniging Nederlandse Gemeenten. We blijven vragen om een eerlijke financiële Rijksbijdrage aan het lokale bestuur.

Gemeenten krijgen steeds meer taken, maar vaak te weinig geld om die goed uit te voeren. Tot nu toe staat de gemeente Harlingen er financieel gezond voor en dat moeten we zo houden.

Zuinige omgang met de gemeentelijke financiën staat voorop.

Ambtelijke huisvesting

We zijn en blijven voorstander van huisvesting van de gemeente op de bestaande locaties. Goed voor de medewerkers, voor de ondernemers in de binnenstad en een goed gebruik van ons monumentale stadhuis. Daarbij is het ook nog eens jaarlijks enkele tonnen goedkoper dan nieuwbouw; geld waarvoor wij liever projecten voor onze burgers realiseren.

Slotwoord – Samen zijn we Harlingen

Harlingen is van iedereen. Van de inwoners van stad en dorpen, van jong tot oud, van geboren Harlinger tot nieuwkomer. Samen bouwen we aan een gemeenschap die eerlijk, groen en sociaal is.

We geloven in vertrouwen, verbondenheid en verantwoordelijkheid, waarden die onze stad sterker maken. Want samen maken we het verschil.

Samen zijn we Harlingen

Colofon. Dit programma is in de loop van november-december 2025 samengesteld door de programmacommissie van PvdA-GroenLinks Harlingen, bestaande uit Antoinette Berkouwer, Edwin Helvrich, Henni van Asten, Janny Travaille, Greet Stoker, Gijs van Hesteren, Willem de Graaf.

Daarnaast waren er bijdragen van Fanny Spijker, Jacqueline Huizenga, Joop van der Heide, Marijke Esschert, Reindert Jan Sellies, Rosanne Verbree.

Tekening voorpagina: Joop van der Heide.

Foto's: Gijs van Hesteren.